

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha v právní věci žalobkyně: **A. P.**, bytem P. 5, U N., v řízení zastoupena JUDr. Petrem Medunou, advokátem se sídlem Praha, Revoluční 23, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury ČR** se sídlem Praha 1, Maltézské náměstí 471/1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17.10.2011, čj: **MK 51640/2011 OPP**, sp.zn.: **MK-S 13067/2011 OPP**

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Ministerstva kultury ČR ze dne 17.10.2011 čj: MK 51640/2011 OPP sp.zn. MK-S13067/2011-OOP se zrušuje, věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 12.922 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně JUDr. Petra Meduny, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17.10.2011, kterým zamítl její odvolání a potvrdil rozhodnutí Národního památkového ústavu ze dne 5.9.2011, čj: NPÚ-302/6455/2011, o odmítnutí žádosti žalobkyně o poskytnutí informace ve smyslu zákona č. 106/1990 Sb., ohledně informací spočívající ve zpřístupnění veškerých dokumentů, které se týkají osoby a majetku JUDr. A. S..

Žalobkyně uvedla, že podala žádost, aby jí Národní památkový ústav poskytl informace spočívající ve zpřístupnění veškerých dokumentů, včetně archiválií, ke kterým má povinný subjekt přístup a které se týkají

- 1) osoby JUDr. A. S.
- 2) movitého a nemovitého majetku, který měl během svého života JUDr. A. S. ve vlastnictví, který se v současnosti nalézá na území ČR.

Národní památkový ústav žádost odmítl údajně z faktických důvodů s tím, že sice existují soupisy majetku, které žalobkyně požadovala, ale povinný subjekt je nemá k dispozici. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaný zamítl. Tvzení o tom, že sice existují soupisy majetku, ale že je prvostupňový správní orgán nemá k dispozici, považuje za nepravdivé a nezákonné tvrzení. Z rozsáhlé publikační činnosti NPÚ lze prokázat, že sám povinný subjekt se existencí takového majetku sám opakovaně prezentuje. Národní památkový ústav uvedl, že by jím poskytnuté informace byly neúplné, neověřené a nepřesné, což by bylo v rozporu se zákonem. Z tohoto ale jednoznačně vyplývá, že informaci k dispozici má, ale pouze z důvodu, že existuje teoretická možnost, že snad nejsou kompletní, je raději neposkytne vůbec. Např. ve výroční zprávě z roku 2010, kterou žalobkyně citovala i v odvolání, Národní památkový ústav, pracoviště České Budějovice uvádí, že „Českobudějovické územní odborné pracoviště Národního památkového ústavu je vědeckovýzkumnou institucí, která se zabývá ochranou, poznáváním, dokumentací a prezentací památkového fondu na území jihočeského kraje. K 31.12.2010 se na území působnosti ÚOP nacházelo 5.506 nemovitých památek, 196.368 movitých památek a inventárních položek mobiliárních fondů státních památkových objektů, 33 národních kulturních památek, 7 městských památkových rezervací, 16 vesnických památkových rezervací, 25 městských památkových zón, 55 vesnických památkových zón a 5 krajinných památkových zón.“ JUDr. A. S. byl prokazatelně vlastníkem rozsáhlého majetku v oblasti, kterou citovaná výroční zpráva zahrnuje. Toho si jsou správní orgány vědomy, stejně tak jako toho, že JUDr. A. S. byl vlastníkem celého rozsáhlého majetku tzv. hlubocké primogenitury rodu Schwarzenbergů. Národní památkový ústav tedy má informace požadované žalobkyní a nepravdivě tvrdí, že je nemá.

Žalobkyně nesouhlasí se závěry žalovaného a uvádí, že zákon o svobodném přístupu k informacím vůbec nepředpokládá, že by žadatel měl k získání požadovaných informací cokoli prokazovat. V daném případě ani není a nebylo kdy. Žalovaný rozhodl bez jakékoli předchozí výzvy a nebyl tak dán prostor k dokazování. Důkazním materiálem je samotná publikační činnost žalovaného. Uvedené důkazy mají správní orgány k dispozici. Žalobkyně věří, že žádný ze správních orgánů nebude tvrdit, že nevědí, že např. schwarzenberská sbírka kostýmních miniatur na zámku Český Krumlov, je majetkem, který měl během svého života JUDr. A. S. ve vlastnictví, který se v současnosti nalézá na území ČR, v takovém případě by totiž projeví svou naprostou nekompetenci k zákonem svěřeným úkolům.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že požadovanými informacemi nedisponuje a nemá ani povinnost jimi disponovat. V době převodu schwarzenberského majetku na stát nebyla provedena žádná inventura mobiliáře. Dále poukázal na to, že případné existující soupisy nejsou sestaveny tak, aby mohlo být vyhověno předmětné žádosti a vznikly až několik let po převodu schwarzenberského majetku na stát. Zcela jistě neodpovídají skutečnosti v roce 1947 a nejsou garancí přesných informací z doby předávání schwarzenberského majetku. Není tedy pravdou, že žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že předmětnými informacemi disponuje, ale nechce je pro jejich nepřesnost, neověřenost či

neúplnost poskytnout, jak namítá žalobkyně. Předmětných informací se tak nelze domáhat ani ve smyslu § 2 odst. 3 zákona o informacích, neboť zákon o archivnictví a spisové službě představuje zvláštní úpravu, která v ustanoveních § 34 - § 41 stanoví specifická pravidla pro přístup k archiváliím, resp. pro nahlížení do archiválií či pořizování výpisu a jejich kopií či opisů. Na to byla žalobkyně upozorněna a věděla tak, na základě jakého právního předpisu by se měla pro příště orientovat a jaký subjekt se obrátit. Navíc v žádosti o informaci nebyl přesně vymezen předmět informace či označen dokument, jehož poskytnutí je požadováno. Žádost tak nesměřovala k poskytnutí konkrétní a u povinného subjektu dostupné a zaznamenané informace. Povinný subjekt je sice povinen poskytovat informace vztahující se k jeho působnosti, ale v kontextu s článkem 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod je žadatelům garantováno, že budou informace poskytovat způsobem přiměřeným. Je pravdou, že žalobkyně není povinna označovat konkrétní důkazní prostředky, má ale za to, že pokud žalobkyně zpochybňovala postup žalovaného, bylo v jejím zájmu, aby svá konkrétní tvrzení podpořila současným předložením důkazů, nebylo-li zřejmé, že tyto důkazy má povinný subjekt k dispozici. Pokud by bylo zjevné, že žalovaný důkazy disponuje, je nutné takové důkazy alespoň konkrétně označit.

U jednání soudu setrvali účastníci na svých dosavadních stanoviscích. Zástupce žalobkyně předložil soudu listiny, kterými navrhl provést důkaz k tomu, že seznamy majetku ve vlastnictví JUDr. A. S. existují a že jsou ve správě kastelánů. Dodal, že je z nich patrné, že NPÚ spravuje zámecké objekty vybavené původním mobiliářem z doby, kdy náležely JUDr. A. S. Zdůraznil, že je to právě NPÚ, kdo provádí rekonstrukce těchto interiérů a že NPÚ má majetek JUDr. A. S. zdokumentovaný, spravuje jej a odmítá jej zpřístupnit, ačkoli se v něm nachází i majetek osobní povahy, jako např. dobové rodinné fotografie či kniha svatebních hostů.

Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem zjistil soud následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:

Žalobkyně podala dne 24.8.2011 k Národnímu památkovému ústavu žádost o poskytnutí informace spočívající ve zpřístupnění veškerých dokumentů, včetně archiválií, ke kterým má povinný subjekt přístup a které se týkají osoby JUDr. A. S. a movitého a nemovitého majetku, který měl během svého života JUDr. A. S. ve vlastnictví, který se v současnosti nalézá na území ČR.

O žádosti rozhodl Národní památkový ústav rozhodnutím ze dne 5.9.2011, čj: NPÚ-302/6455/2011 tak, že žádost odmítl a poukázal na to, že žádost směřuje k poskytnutí souboru informací, které nejsou konečným autoritativním výstupem činnosti a působnosti NPÚ a v požadované podobě v Národním památkovém ústavu neexistují, ani o takovém souboru informací nemá Národní památkový ústav informace. Podle sdělení NPÚ v době převodu schwanzenberského majetku na stát nebyla provedena žádná inventura mobiliáře, navíc požadovanou informací ani nemá povinnost disponovat. NPÚ tak odmítl podanou žádost z faktických důvodů, které nejsou stanoveny v § 7-11 zákona o informacích. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, o kterém rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, kterým odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Poukázal na to, že žádost nebyla doložena informacemi obsahujícími materiály, např. dokumenty, listiny, záznamy, i když žalobkyně tvrdí, že poskytla důkazy. Žádný důkaz nelze dovodit ani z citace výroční zprávy, která je obecná. Jednotlivé inventární složky v NPÚ nejsou sledovány a vedeny z hlediska jejich původu. NPÚ získal majetek z příslušnosti s ním hospodařit nejspíše na základě

archivního záznamu z doby činnosti Národní kulturní komise. Tyto archivní záznamy by měly být uloženy ve Státním ústředním archivu v Praze. Povinný subjekt nemá povinnost zjišťovat původ mobiliáře, o který pečuje. Působnost NPÚ vyplývá ze statutu NPÚ a NPÚ nemá jako povinný subjekt povinnost vyhledávat původ majetku, který má ve správě. Pokud žalobkyně požaduje zpřístupnění archiválií, je třeba postupovat v souladu se zákonem č. 499/2004, o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. Požadavek na zpřístupnění veškerých dokumentů včetně archiválií, v této kauze stojí mimo působnost povinného subjektu (s § 34-41 zákona č. 499/2004 Sb. o archivnictví) a povinný subjekt požadovanými informacemi nedisponuje.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správním úřadem z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě, a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

V projednávané věci o žádosti žalobkyně o poskytnutí informací povinný subjekt (Národní památkový ústav) rozhodl tak, že z faktických důvodů, které nejsou stanoveny v § 7 – 11 zákona č. 106/1999Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění platném v době rozhodování žalovaného, (dále jen „zákon o informacích“), odmítl.

Z odůvodnění rozhodnutí je patrné, že povinný subjekt odmítá informace poskytnout, protože soubor informací v požadované podobě v Národním památkovém ústavu neexistuje, ani o takovém souboru informací nemá Národní památkový ústav informace.

Pokud chce ale povinný subjekt odmítnout informaci z důvodu, že požadovaný soubor informací neexistuje a odůvodňuje to tím, že v době převodu schwanzenberského majetku na stát nebyla provedena žádná inventura mobiliáře, je toto odůvodnění dle soudu zcela nedostačující.

Z ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu (dále jen „správní řád“) vyplývá, že správní orgán musí své rozhodnutí řádně odůvodnit. V souladu s tímto ustanovením je nutné, aby povinný subjekt uvedl konkrétní důvody, proč informace nemůže poskytnout, kde požadované informace zjišťoval a které materiály zkoumal ve snaze žádosti žadatelky vyhovět. Z odůvodnění rozhodnutí takové informace nevyplývají. Naopak z rozhodnutí prvostupňového orgánu je patrné, že se tento spokojil pouze se sdělením, že požadovaný soupis není k dispozici a že poskytnutí neúplné, neověřené nebo nepřesné informace by bylo v rozporu s účelem zákona o informacích.

Je pravděpodobné, že kompletní informace tak, jak je v žádosti požaduje žalobkyně skutečně nemusí existovat, avšak zcela nepravděpodobné je, že by Národní památkový ústav s ohledem na své kompetence neměl vůbec žádný soupis majetku JUDr. Adolfa Swarzenberga, a to alespoň částečný, že by tedy neměl přehled o tom, jaký majetek spravuje. Ze zákona o informacích pak vyplývá povinnost správního orgánu informace, kterými disponuje, poskytnout.

Zákon o informacích pamatuje i na situaci, kdy je nutné vynaložit ze strany povinného subjektu na pořízení informací zvýšené úsilí, když v § 17 odst1 zákona o informacích uvádí, že povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve

výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Z toho je patrné, že Národní památkový ústav se měl alespoň pokusit žadatele vyhovět částečně s tím, že ji mohl vyzvat k úhradě vzniklých nákladů. Pokud by jí vyhovět nemohl, bylo na něm, aby tento postup řádně odůvodnil.

S ohledem na uvedené neobstojí ani tvrzení povinného subjektu o tom, že by poskytnutí informace bylo neúplné, a proto ji neposkytl. Podle § 15 zákona o informacích pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen "rozhodnutí o odmítnutí žádosti"), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží. Z uvedeného je patrné, že zákon o informacích umožňuje povinnému subjektu poskytnout informaci částečnou či neúplnou s tím, že mu ukládá povinnost rozhodnout i o té části žádosti, ve které žadateli nevyhoví. S tím ale opět souvisí povinnost povinného subjektu důvody pro odmítnutí žádosti řádně odůvodnit.

Žalovaný se v napadeném rozhodnutí se závěry povinného subjektu ztotožnil, když se v podstatě taktéž spokojil s informací, že povinný subjekt nemá požadované informace k dispozici. Proto soud dospěl k závěru, že ani v rozhodnutí žalovaného není dostatečně odůvodněn závěr o tom, z jakého důvodu nebyla žadatelce poskytnuta vůbec žádná z požadovaných informací. Odůvodnění, že jednotlivé inventární složky v Národním památkovém ústavu nejsou sledovány ani vedeny z hlediska jejich původu dle soudu nemůže obstát, neboť jak soud již uvedl, je nepravděpodobné, že by správce majetku, neměl u žádného inventáře informaci o jeho původním vlastníkov. Pro posouzení důvodnosti podané žádosti není ani podstatné, zda žalobkyně svou žádost informacemi obsahujícími materiály, např. dokumenty, listiny, záznamy, doložila či nikoli. Zákon o informacích takovou povinnost nestanovuje, když v § 14 odst. 2 k náležitostem žádosti uvádí, že ze žádosti musí být zřejmé, kterému povinnému subjektu je určena, a že se žadatel domáhá poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona. Fyzická osoba uvede v žádosti jméno, příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu nebo, není-li přihlášena k trvalému pobytu, adresu bydliště a adresu pro doručování, liší-li se od adresy místa trvalého pobytu nebo bydliště. Tyto náležitosti podaná žádost splňuje.

Městský soud na základě závěrů uvedených v rozsudku Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, Proto soud napadené rozhodnutí podle ustanovení § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).

S ohledem na ustanovení § 12 zákona o informacích o možnosti omezit poskytované informace, přistoupil soud pouze ke zrušení napadeného rozhodnutí, aniž by správnímu orgánu v souladu s ustanovením § 16 odst. 4 zákona o informacích nařídil, aby povinnému subjektu požadované informace poskytl. Je tak na správních orgánech, aby ve věci znovu rozhodly a své závěry řádně odůvodnily.

Žalobkyně měla se svojí žalobou úspěch a náleží jí proto náhrada důvodně vynaložených a prokázaných nákladů řízení podle ustanovení § 60 odst.1 s.ř.s. Tyto náklady spočívají v nákladech souvisejících se zastoupením žalobkyně advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném do dne 31.12.2012 za dva úkony právní služby po 2.100,- Kč (za převzetí věci, sepis žaloby) a jeden úkon podle advokátního tarifu účinného po 1.1.2013 v hodnotě 3.100,- Kč (účast u jednání soudu dne 4.12.2014) a tři režijní paušály po 300 Kč.

Celkem tedy činí náklady na právní zastoupení 8.200,- Kč. K tomu nutno připočítat daň z přidané hodnoty ve výši 21% z této částky, neboť zástupce žalobkyně osvědčil před soudem, že je plátcem této daně, která v dané věci činí 1.722,- Kč. Další náklady představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč za podání žaloby. Soud proto přiznal žalobkyni právo na náhradu nákladů řízení ve výši 12.922,- Kč. Tuto částku uložil žalovanému zaplatit žalobkyni ve lhůtě uvedené ve výroku II. tohoto rozsudku.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst.1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 4. prosince 2014

JUDr. Hana V e b e r o v á
předsedkyně senátu